

Brüssel, 3. aprill 2019
(OR. en)

7714/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0089(COD)

CODEC 732
CONSOM 115
MI 280
ENT 85
JUSTCIV 90
DENLEG 45
PE 94

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 25.–28. märts 2019)

I. SISSEJUHATUS

Raportöör Geoffroy DIDIER (PPE, FR) esitas õiguskomisjoni nimel raporti direktiivi ettepaneku kohta. Raport sisaldas 108 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 1–108) ettepaneku muutmiseks.

Lisaks sellele esitas ENF fraktsioon 31 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 109–140).

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 26. märtsil 2019 toimunud hääletusel vastu muudatusettepanekud 1–108 direktiivi ettepaneku muutmiseks. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud.

Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis¹.

¹ Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

Tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagid *I**

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ (COM(2018)0184 – C8-0149/2018 – 2018/0089(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0184),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0149/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Austria Liidunõukogu ja Rootsi Riksdagi poolt protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi (A8-0447/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

² ELT C 440, 6.12.2018, lk 66.

³ ELT C 461, 21.12.2018, lk 232.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Käesoleva direktiivi eesmärk on võimaldada tarbijate kollektiivseid huve esindavatel pädevatel **üksustel** esitada liidu õigusnormide rikkumise vastu kaebus, kasutades esindushagi. Pädevatel **üksustel** peaks olema võimalik nõuda rikkumise lõpetamist või see keelata, kinnitada, et selline rikkumine on toimunud, ja kasutada õiguskaitsevahendeid, näiteks nõuda riigisisese õigusega ettenähtud kahjuhüvitist, parandustöid või **hinna alandamist**.

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva direktiivi eesmärk on võimaldada tarbijate kollektiivseid huve esindavatel pädevatel **esindusüksustel** esitada liidu õigusnormide rikkumise vastu kaebus, kasutades esindushagi. Pädevatel **esindusüksustel** peaks olema võimalik nõuda rikkumise lõpetamist või see keelata, kinnitada, et selline rikkumine on toimunud, ja kasutada õiguskaitsevahendeid, näiteks nõuda riigisisese õigusega ettenähtud kahjuhüvitist, **tasutud hinna hüvitamist**, parandustöid, **asendamist, kõrvaldamist** või **lepingu lõpetamist**.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/22/EÜ võimaldati pädevatel **üksustel** esitada esindushagisid, mille eesmärk on eelkõige lõpetada ja keelata liidu õigusnormide rikkumised, mis kahjustavad tarbijate kollektiivseid huve. Kuid selles direktiivis ei käsitletud piisavalt tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamist. Selleks et soodustada ebaseaduslikest tavadest loobumist ja vähendada tarbijatele tekitatavat kahju, on vaja tugevdada tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise mehhanismi. Arvestades muudatuste arvukust, oleks selguse huvides asjakohane direktiiv 2009/22/EÜ asendada.

Muudatusettepanek

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/22/EÜ võimaldati pädevatel **esindusüksustel** esitada esindushagisid, mille eesmärk on eelkõige lõpetada ja keelata liidu õigusnormide rikkumised, mis kahjustavad tarbijate kollektiivseid huve. Kuid selles direktiivis ei käsitletud piisavalt tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamist. Selleks et soodustada ebaseaduslikest tavadest loobumist, **ergutada häid ja vastutustundlikke äritavasid** ja vähendada tarbijatele tekitatavat kahju, on vaja tugevdada tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise mehhanismi. Arvestades muudatuste arvukust, oleks selguse huvides

asjakohane direktiiv 2009/22/EÜ asendada.
ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel on tungiv vajadus liidu sekkumise järele, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja usaldusväärne õigusemõistmine, kuna see vähendab üksikute hagidega kaasnevaid kulusid ja koormust.

²⁹ ELT L 110/30, 1.5.2009.

²⁹ ELT L 110/30, 1.5.2009.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Esindushagi peaks pakkuma tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks tulemuslikku ja tõhusat viisi. See peaks võimaldama pädevatel ***üksustel*** tegutseda eesmärgiga tagada kooskõla vastavate liidu õigusnormidega ja ületada individuaalsete meetmete puhul tarbijate ees seisvad takistused, nagu ebakindlus oma õiguste ja olemasolevate menetlusmehhanismide osas, psühholoogiline tõrge meetmeid võtta ning individuaalse meetme eeldatavate kulude ülekaal kasudega võrreldes.

Muudatusettepanek

(3) Esindushagi peaks pakkuma ***kõigi*** tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks ***nii siseriiklike kui ka piiriüleste rikkumiste korral*** tulemuslikku ja tõhusat viisi. See peaks võimaldama pädevatel ***esindusüksustel*** tegutseda eesmärgiga tagada kooskõla vastavate liidu õigusnormidega ja ületada individuaalsete meetmete puhul tarbijate ees seisvad takistused, nagu ebakindlus oma õiguste ja olemasolevate menetlusmehhanismide osas, ***varasemad ebaõnnestunud hagid, ülemäära pikad menetlused,*** psühholoogiline tõrge meetmeid võtta ning individuaalse meetme eeldatavate kulude ülekaal kasudega võrreldes, ***suurendades nii hagejate kui ka kostjate ning õigussüsteemi õiguskindlust.***

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) On oluline tagada vajalik tasakaal õiguskaitse kättesaadavuse ja kohtuvaidluste kuritarvitamise vastaste menetluslike tagatiste kättesaadavuse vahel, sest selline kohtuvaidluste kuritarvitamine võib põhjendamatult takistada ettevõtjate tegevust ühtsel turul. Esindushagide väärkasutamise ärahoidmiseks tuleb hoiduda sellistest elementidest nagu karistuslikud kahjuhüvitised ja piirangute puudumine seoses hagi esitamise õigusega kahju kannatanud tarbijate nimel, ning tuleks kehtestada selged eeskirjad erinevate menetluslike aspektide suhtes, nagu pädevate **üksuste** määramine, nende vahendite päritolu ja esindushagi põhjendamiseks nõutav teave. **Direktiiv ei tohiks mõjutada menetluskulude jaotamist käsitlevaid riiklikke eeskirju.**

Muudatusettepanek

(4) On oluline tagada vajalik tasakaal õiguskaitse kättesaadavuse ja kohtuvaidluste kuritarvitamise vastaste menetluslike tagatiste kättesaadavuse vahel, sest selline kohtuvaidluste kuritarvitamine võib põhjendamatult takistada ettevõtjate tegevust ühtsel turul. Esindushagide väärkasutamise ärahoidmiseks tuleb hoiduda sellistest elementidest nagu karistuslikud kahjuhüvitised ja piirangute puudumine seoses hagi esitamise õigusega kahju kannatanud tarbijate nimel, ning tuleks kehtestada selged eeskirjad erinevate menetluslike aspektide suhtes, nagu pädevate **esindusüksuste** määramine, nende vahendite päritolu ja esindushagi põhjendamiseks nõutav teave. **Menetluse kulud peaks kandma kaotanud pool. Kohus ei peaks siiski mõistma kaotanud poolelt välja kulusid, mis on tehtud vajaduseta või on nõuet arvestades ebaproportsionaalsed.**

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Käesolev direktiiv peaks hõlmama mitmesuguseid valdkondi, nagu andmekaitse, finantsteenused, reisi- ja turismisektor, energeetika, telekommunikatsioon ja **keskkond**. See peaks hõlmama tarbijate huve kaitsvate liidu õigusnormide rikkumisi olenemata sellest, kas asjaomastes liidu õigusaktides osutatakse tarbijatele või reisijatele, kasutajatele, klientidele, jaeinvestoritele,

Muudatusettepanek

(6) Käesolev direktiiv peaks hõlmama mitmesuguseid valdkondi, nagu andmekaitse, finantsteenused, reisi- ja turismisektor, energeetika, telekommunikatsioon, **keskkond** ja **tervishoid**. See peaks hõlmama tarbijate **kollektiivseid** huve kaitsvate liidu õigusnormide rikkumisi olenemata sellest, kas asjaomastes liidu õigusaktides osutatakse tarbijatele või reisijatele,

jaeklientidele või muudele isikutele. Selleks et tagada liidu õiguse rikkumise puhul asjakohane reageerimine, mille vorm ja ulatus on kiiresti välja kujunemas, tuleks kaaluda iga kord, kui võetakse vastu uus liidu õigusakt tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks, seda, kas muuta käesoleva direktiivi lisa, et viia see direktiivi kohaldamisalasse.

kasutajatele, klientidele, jaeinvestoritele, jaeklientidele või muudele isikutele, ***samuti andmesubjektide kollektiivseid huve isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses***. Selleks et tagada liidu õiguse rikkumise puhul asjakohane reageerimine, mille vorm ja ulatus on kiiresti välja kujunemas, tuleks kaaluda iga kord, kui võetakse vastu uus liidu õigusakt tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks, seda, kas muuta käesoleva direktiivi lisa, et viia see direktiivi kohaldamisalasse.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6a) Käesolevat direktiivi kohaldatakse suure tarbijamõjuga esindushagide suhtes, mis esitatakse I lisas loetletud liidu õigusnormide rikkumise korral. Mõju loetakse suureks, kui mõjutatud on vähemalt kaks tarbijat.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) Käesoleva direktiiviga ei tohiks kehtestada rahvusvahelise eraõiguse norme seoses kohtualluvuse, kohtuotsuste või kohaldatava õiguse tunnustamise või jõustamisega. Käesolevas direktiivis sätestatud esindushagide suhtes kohaldatakse kehtivaid liidu õigusakte.

(9) Käesoleva direktiiviga ei tohiks kehtestada rahvusvahelise eraõiguse norme seoses kohtualluvuse, kohtuotsuste või kohaldatava õiguse tunnustamise või jõustamisega. Käesolevas direktiivis sätestatud esindushagide suhtes kohaldatakse kehtivaid liidu õigusakte, ***et ära hoida meelepärase kohtualluvuse***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9a) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada rahvusvahelist eraõigust käsitlevate ELi õigusnormide kohaldamist piiriüleste juhtumite puhul. Käesolevas direktiivis sätestatud esindushagide suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (uuesti sõnastatud Brüsseli I määrus), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrust (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma II).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Kuna esindushagisid saavad esitada vaid pädevad **üksused**, peaksid pädevad **üksused** tarbijate kollektiivsete huvide asjakohase esindamise tagamiseks täitma

(10) Kuna esindushagisid saavad esitada vaid pädevad **esindusüksused**, peaksid pädevad **esindusüksused** tarbijate kollektiivsete huvide asjakohase

käesoleva direktiiviga kehtestatud kriteeriume. Eelkõige peaksid need olema vastavalt liikmesriigi õigusaktidele nõuetekohaselt asutatud, mis **võib** näiteks **hõlmata nõudeid liikmete arvu ja üksuse järjepidevuse kohta või** läbipaistvusnõudeid nende struktuuri oluliste aspektide kohta, nagu nende põhikiri, juhtimisstruktuur, eesmärgid ja töömeetodid. Nad ei tohiks ka olla kasumit taotlevad ja neil peaks olema põhjendatud huvi tagada oma tegevuse kooskõla asjaomaste liidu õigusaktidega. **Neid kriteeriume tuleks kohaldada nii eelnevalt määratud pädevate üksuste kui ka ajutiste pädevate üksuste suhtes**, mis on moodustatud konkreetse hagi esitamise eesmärgil.

esindamise tagamiseks täitma käesoleva direktiiviga kehtestatud kriteeriume. Eelkõige peaksid need olema vastavalt liikmesriigi õigusaktidele nõuetekohaselt asutatud, mis **peaks** näiteks **hõlmama** läbipaistvusnõudeid nende struktuuri oluliste aspektide kohta, nagu nende põhikiri, juhtimisstruktuur, eesmärgid ja töömeetodid. Nad ei tohiks ka olla kasumit taotlevad ja neil peaks olema põhjendatud huvi tagada oma tegevuse kooskõla asjaomaste liidu õigusaktidega. **Lisaks peavad pädevad esindusüksused olema turuosalistest sõltumatud, sealhulgas ka rahaliselt. Pädevatel esindusüksustel peab ka olema kehtestatud kord huvide konflikti vältimiseks. Liikmesriigid ei kehtesta kriteeriume**, mis on rangemad käesolevas direktiivis kehtestatutest.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Pädev üksus, kes algatab direktiivi alusel esindushagi, peaks olema menetluse osaline. Rikkumise tõttu kannatada saanud tarbijatel **peaksid** olema **piisavad võimalused saada esindushagi vastavatest tulemustest kasu**. Käesoleva direktiivi alusel väljastatud ettekirjutused ei tohiks piirata tarbijate poolt hagide esitamist üksikisikuna, kui nad on ettekirjutusega hõlmatud tava tõttu kahju saanud.

Muudatusettepanek

(15) Pädev üksus, kes algatab direktiivi alusel esindushagi, peaks olema menetluse osaline. Rikkumise tõttu kannatada saanud tarbijatel **peaks** olema **piisav teave esindushagi tulemuste kohta ja selle kohta, kuidas need tarbijaid aitavad**. Käesoleva direktiivi alusel väljastatud ettekirjutused ei tohiks piirata tarbijate poolt hagide esitamist üksikisikuna, kui nad on ettekirjutusega hõlmatud tava tõttu kahju saanud.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Pädevatel **üksustel** peaks olema võimalik võtta meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada rikkumise kestev mõju. Need meetmed peaksid kujutama endast ettekirjutust kahju hüvitamiseks, millega kohustatakse kauplejat muu hulgas olenevalt asjaoludest ja vastavalt liikmesriigi õigusaktidele parandustöid tegema, asendama, hinda alandama, lepingut lõpetama või tasutud hinda tagastama

(16) Pädevatel **esindusüksustel** peaks olema võimalik võtta meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada rikkumise kestev mõju. Need meetmed peaksid kujutama endast ettekirjutust kahju hüvitamiseks, millega kohustatakse kauplejat muu hulgas olenevalt asjaoludest ja vastavalt liikmesriigi õigusaktidele parandustöid tegema, asendama, **kõrvaldama**, hinda alandama, lepingut lõpetama või tasutud hinda tagastama

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Liikmesriigid **võivad nõuda** pädevatelt **üksustelt** esindushagi põhjendamiseks piisavat teavet, sealhulgas rikkumise tõttu kahju saanud tarbijate rühma ning esindushagi raames lahendatavate fakti- ja õigusküsimuste kirjeldust. Pädevalt üksuselt ei tohiks hagi algamiseks nõuda kõikide rikkumise tõttu kahju kannatanud tarbijate individuaalset kindlakstegemist. Esindushagide puhul peaks kohus või haldusasutus kontrollima võimalikult varases menetlusetapis, kas juhtum sobib esindushagi esitamiseks, võttes arvesse rikkumise laadi ja asjaomaste tarbijate kannatatud kahju tunnuseid.

Muudatusettepanek

(18) Liikmesriigid **peaksid nõudma** pädevatelt **esindusüksustelt** esindushagi põhjendamiseks piisavat teavet, sealhulgas rikkumise tõttu kahju saanud tarbijate rühma ning esindushagi raames lahendatavate fakti- ja õigusküsimuste kirjeldust. Pädevalt üksuselt ei tohiks hagi algamiseks nõuda kõikide rikkumise tõttu kahju kannatanud tarbijate individuaalset kindlakstegemist. Esindushagide puhul peaks kohus või haldusasutus kontrollima võimalikult varases menetlusetapis, kas juhtum sobib esindushagi esitamiseks, võttes arvesse rikkumise laadi ja asjaomaste tarbijate kannatatud kahju tunnuseid. **Hagid peaksid eelkõige olema kontrollitavad ja ühtsed ning taotletavad meetmed peaksid olema ühtsed, samuti peaks pädeva üksuse kolmanda isiku poolt rahastamise kord olema läbipaistev ja ilma igasuguse huvide konfliktita. Liikmesriigid peaksid ka tagama, et kohtul või haldusasutusel on õigus ilmselgelt alusetud juhtumid lõpetada menetluse võimalikult varajases etapis.**

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19) Liikmesriikidel peaks olema õigus otsustada, kas esindushagi saanud kohus või riiklik ametiasutus võib seoses kaupleja vastutusega rikkumise tõttu kahju kannatanud tarbijate ees erandkorras väljastada kahju hüvitamise ettekirjutuse asemel deklaratiivse otsuse, millele saaks otseselt toetuda hiljem esitatavates tarbijate individuaalhagides. See võimalus tuleks anda nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui esindushagiga seotud igale tarbijale omistatava kahju suuruse kindlakstegemine on keeruline ja esindushagi raames oleks selle tegemine ebatõhus. Deklaratiivseid otsuseid ei tohiks väljastada olukordades, mis on liiga keerulised, ega eelkõige juhul, kui asjaomaseid tarbijaid on võimalik kindlaks teha ning kui tarbijad on kannatanud ajavahemikku ja ostu arvestades võrreldavat kahju. Samuti ei tohiks deklaratiivseid otsuseid väljastada juhul, kui iga tarbija individuaalne kahju on nii väike, et tarbijate poolt individuaalsete kahjunõuete esitamine on ebatõenäoline. Kohus või riiklik ametiasutus peaks nõuetekohaselt põhjendama, miks ta kasutab konkreetset juhul kahju hüvitamise ettekirjutuse asemel deklaratiivset otsust.

välja jäetud

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20) Kui sama tava tõttu kannatanud tarbijad on võimalik kindlaks teha ja nad on saanud asjaomase ajavahemiku või ostuga seoses võrreldavat kahju, näiteks pikaajaliste tarbijalepingute puhul, võib kohus või haldusasutus esindushagi menetlemise käigus selgelt määratleda rikkumisest mõjutatud tarbijarühma. Eelkõige võiks kohus või haldusasutus paluda rikkuval kauplejal esitada oluline teave, näiteks asjaomaste tarbijate identiteet ja tava kestus. Otstarbekust ja tõhusust silmas pidades võiksid liikmesriigid kooskõlas oma riiklike õigusnormidega kaaluda tarbijatele pärast kahju hüvitamise ettekirjutuse väljastamist sellest otsese kasu saamise võimaluse pakkumist, ilma et neilt nõutaks enne kahju hüvitamise ettekirjutuse väljastamist individuaalset mandaati.

välja jäetud

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21) Väiksemate summadega seotud juhtumite puhul ei ole tõenäoline, et tarbijad astuksid samme oma õiguste kasutamiseks, sest jõupingutused oleksid suuremad kui individuaalne kasu. Ent kui sama tava hõlmab paljusid tarbijaid, võib liidetud kahju olla märkimisväärne. Sellistel juhtudel võib kohus või asutus leida, et asjaomastele tarbijatele summade tagasimaksmine on ebaproportsionaalne,

välja jäetud

näiteks kui see on liiga koormav või ebapraktiline. Seepärast oleks otstarbekam kasutada esindushagi abil saadud hüvitissummasid tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks ja need tuleks suunata vastava avaliku huviga seotud tegevuse rahastamiseks, näiteks tarbijate õigusabifondi, teadlikkuse suurendamise kampaaniatesse või tarbijaliikumisse.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Käesolevas direktiivis sätestatakse menetluskord, mis ei mõjuta eeskirju, millega kehtestatakse tarbija sisulised õigused lepingulistele ja lepinguvälistele õiguskaitsevahenditele juhul, kui on rikutud nende huve, näiteks õigus kahju hüvitamisele, lepingu lõpetamisele, hüvitisele, parandustöödele või hinnaalandusele. Käesoleva direktiivi alusel saab esindushagi esitada kohtusse ainult juhul, kui liidu või liikmesriigi õigusaktides on sellised sisulised õigused sätestatud.

Muudatusettepanek

(23) Käesolevas direktiivis sätestatakse menetluskord, mis ei mõjuta eeskirju, millega kehtestatakse tarbija sisulised õigused lepingulistele ja lepinguvälistele õiguskaitsevahenditele juhul, kui on rikutud nende huve, näiteks õigus kahju hüvitamisele, lepingu lõpetamisele, hüvitisele, **kõrvaldamisele**, parandustöödele või hinnaalandusele. Käesoleva direktiivi alusel saab esindushagi esitada kohtusse ainult juhul, kui liidu või liikmesriigi õigusaktides on sellised sisulised õigused sätestatud.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) **Käesolev direktiiv** ei asenda olemasolevaid riiklikke kollektiivseid õiguskaitse mehhanisme. Võttes arvesse nende õigustraditsioone, jäetakse

Muudatusettepanek

(24) **Käesoleva direktiivi eesmärk on minimaalselt vajalik ühtlustamine ja see** ei asenda olemasolevaid riiklikke kollektiivseid õiguskaitse mehhanisme.

liikmesriikidele otsustusõigus, kas kavandada käesolevas direktiivis sätestatud esindushagi olemasoleva või tulevase kollektiivse õiguskaitse mehhanismi osana või alternatiivina nende mehhanismidele, kui riiklik mehhanism on käesolevas direktiivis sätestatud korraga kooskõlas.

Võttes arvesse nende õigustraditsioone, jäetakse liikmesriikidele otsustusõigus, kas kavandada käesolevas direktiivis sätestatud esindushagi olemasoleva või tulevase kollektiivse õiguskaitse mehhanismi osana või alternatiivina nende mehhanismidele, kui riiklik mehhanism on käesolevas direktiivis sätestatud korraga kooskõlas.

See ei takista liikmesriikidel olemasolevat raamistikku säilitamast ega kohusta liikmesriike seda muutma. Liikmesriikidel on võimalus rakendada käesolevas direktiivis sätestatud eeskirju oma kollektiivse õiguskaitse süsteemis või eraldi menetluse korras.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Pädevad **üksused** peaksid olema oma rahastamisallika osas täiesti läbipaistvad. See puudutab nii nende tegevust üldiselt kui ka konkreetsete esindushagide rahastamist, et võimaldada kohtutel ja haldusasutustel hinnata seda, kas kolmandast isikust rahastaja ja pädeva üksuse vahel võib olla huvide konflikt, ning vältida kohtuvaidluste kuritarvitamist ja hinnata, kas **rahastaval kolmandal isikul** on piisavad vahendid **oma kohustuste täitmiseks pädeva üksuse ees**. Teave, mille pädev üksus esitab esindushagi järelevalvega tegelevale kohtule või haldusasutusele, peaks võimaldama sellel hinnata, kas kolmandal isikul on seoses esindushagiga võimalik mõjutada pädeva üksuse menetluslikke otsuseid, sealhulgas kokkuleppeid, ja kas ta rahastab esindushagi kostja vastu, kes on rahastaja konkurent, või kostja vastu, kellest rahastaja sõltub. Kui mõni neist

Muudatusettepanek

(25) Pädevad **esindusüksused** peaksid olema oma rahastamisallika osas täiesti läbipaistvad. See puudutab nii nende tegevust üldiselt kui ka konkreetsete esindushagide rahastamist, et võimaldada kohtutel ja haldusasutustel hinnata seda, kas kolmandast isikust rahastaja ja pädeva üksuse vahel võib olla huvide konflikt, ning vältida kohtuvaidluste kuritarvitamist ja hinnata, kas **pädeval üksusel** on piisavad vahendid **tarbijate esindamiseks nende parimates huvides ja kõigi vajalike õigusabikulude katmiseks juhul, kui ta peaks hagi kaotama**. Teave, mille pädev üksus esitab **menetluse varaseimas etapis** esindushagi järelevalvega tegelevale kohtule või haldusasutusele, peaks võimaldama sellel hinnata, kas kolmandal isikul on **üldiselt ja** seoses esindushagiga võimalik mõjutada pädeva üksuse menetluslikke otsuseid, sealhulgas kokkuleppeid, ja kas ta rahastab

tingimustest leiab kinnitust, **peaks** kohtul või haldusasutusel olema õigus nõuda pädevalt üksuselt asjaomasest rahastamisest keeldumist ja vajaduse korral otsustada, et pädeval üksusel ei ole konkreetse juhtumi puhul hagemisõigust.

esindushagi kostja vastu, kes on rahastaja konkurent, või kostja vastu, kellest rahastaja sõltub. Kui mõni neist tingimustest leiab kinnitust, **peab** kohtul või haldusasutusel olema õigus nõuda pädevalt üksuselt asjaomasest rahastamisest keeldumist ja vajaduse korral otsustada, et pädeval üksusel ei ole konkreetse juhtumi puhul hagemisõigust.

Liikmesriigid peaksid takistama, et õigusbürood pädevaid esindusüksusi asutaksid. Hagi kaudne rahastamine annetuste kaudu, sealhulgas ettevõtete sotsiaalse vastutuse algatuste raames kauplejate tehtavate annetuste kaudu, on kolmanda osapoole rahastamise suhtes kõlblik tingimusel, et see vastab artiklites 4 ja 7 loetletud nõuetele, mis puudutavad läbipaistvust, sõltumatust ja huvide konflikti puudumist.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Tarbijatele tekkinud kahju hüvitamise kohtuvälise lahendamise kollektiivseid menetlusi tuleks soodustada nii enne esindushagi esitamist kui ka esindushagi menetluse igas etapis.

Muudatusettepanek

(26) Tarbijatele tekkinud kahju hüvitamise kohtuvälise lahendamise kollektiivseid menetlusi, ***näiteks vahendamist***, tuleks soodustada nii enne esindushagi esitamist kui ka esindushagi menetluse igas etapis.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Liikmesriigid võivad ette näha, et

Muudatusettepanek

(27) Liikmesriigid võivad ette näha, et

pädev üksus ja kaupleja, kes on jõudnud selle kaupleja väidetavalt ebaseadusliku tava tõttu kahju saanud tarbijate hüvitise osas kokkuleppele, võivad ühiselt taotleda kohtult või haldusasutuselt selle heakskiitmist. Sellise taotluse peaks kohus või haldusasutus võtma vastu üksnes juhul, kui sama tavaga seoses ei ole menetluses muid esindushagisid. Pädev üksus või haldusasutus, kes kiidab heaks sellise kollektiivse kokkuleppe, peab võtma arvesse kõigi asjaosaliste, sealhulgas üksiktarbijate huve ja õigusi. ***Asjaomased üksiktarbijad peavad saama võimaluse nõustuda enda sidumisega sellise kokkuleppega või sellest keelduda.***

pädev üksus ja kaupleja, kes on jõudnud selle kaupleja väidetavalt ebaseadusliku tava tõttu kahju saanud tarbijate hüvitise osas kokkuleppele, võivad ühiselt taotleda kohtult või haldusasutuselt selle heakskiitmist. Sellise taotluse peaks kohus või haldusasutus võtma vastu üksnes juhul, kui sama tavaga seoses ei ole menetluses muid esindushagisid. Pädev üksus või haldusasutus, kes kiidab heaks sellise kollektiivse kokkuleppe, peab võtma arvesse kõigi asjaosaliste, sealhulgas üksiktarbijate huve ja õigusi. ***Kokkulepped peaksid olema lõplikud ja kõikide osapoolte jaoks siduvad.***

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Selleks et lihtsustada üksiktarbijatele kahju hüvitamist deklaratiivsete otsuste põhjal, mis on väljastatud esindushagide raames seoses kaupleja vastutusega kahju saanud tarbijate ees, peaks otsuse väljastanud kohtul või haldusasutusel olema õigus nõuda pädevalt üksuselt ja kauplejalt kollektiivse kokkuleppe saavutamist.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Kõik esindushagi raames või lõpliku deklaratiivse otsuse alusel saavutatud

Muudatusettepanek

(30) Kõik esindushagi raames saavutatud kohtuvälised kokkulepped peaks kinnitama

kohtuvälised kokkulepped peaks kinnitama asjaomane kohus või haldusasutus, et tagada nende seaduslikkus ja õiglus, võttes arvesse kõigi asjaosaliste huve ja õigusi. **Asjaomased üksiktarbijad peavad saama võimaluse nõustuda enda sidumisega sellise kokkuleppega või sellest keelduda.**

asjaomane kohus või haldusasutus, et tagada nende seaduslikkus ja õiglus, võttes arvesse kõigi asjaosaliste huve ja õigusi. **Kokkulepe on kõikide poolte suhtes siduv ega piira muid hüvitise saamise õigusi, mis võivad asjaomastel tarbijatel olla liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel.**

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Tõhususe tagamiseks peaks teave olema asjakohane ja proportsionaalne juhtumi asjaoludega. **Rikkumise toime pannud kaupleja peaks adekvaatselt teavitama** kõiki tarbijaid, kes on seotud esindushagi raames väljastatud lõpliku **ettekirjutuse** ja kahju **hüvitamise ettekirjutustega, samuti** kohtu või haldusasutuse kinnitatud kokkuleppega. Sellist teavet saab anda näiteks **kaupleja** veebilehel, sotsiaalmeedias, internetipõhistes kauplemiskohtades või populaarsetes ajalehtedes, kaasa arvatud nendes, mida levitatakse üksnes elektrooniliste sidevahendite kaudu. **Võimaluse korral tuleks tarbijaid teavitada individuaalselt elektrooniliste või paberkandjal kirjade kaudu.** Taotluse korral tuleks see teave puudega inimestele esitada neile kättesaadaval kujul.

Muudatusettepanek

(32) Tõhususe tagamiseks peaks teave olema asjakohane ja proportsionaalne juhtumi asjaoludega. **Liikmesriigid peaksid tagama, et kohus või haldusasutus võib nõuda, et kaotanud pool teavitaks** adekvaatselt kõiki tarbijaid, kes on seotud esindushagi raames väljastatud lõpliku **otsusega, mis puudutab ettekirjutust** ja kahju **hüvitamist, ning mõlemaid pooli juhtudel, kui tegemist on** kohtu või haldusasutuse kinnitatud kokkuleppega. Sellist teavet saab anda näiteks veebilehel, sotsiaalmeedias, internetipõhistes kauplemiskohtades või populaarsetes ajalehtedes, kaasa arvatud nendes, mida levitatakse üksnes elektrooniliste sidevahendite kaudu. Taotluse korral tuleks see teave puudega inimestele esitada neile kättesaadaval kujul. **Tarbijate teavitamise kulud kannab kaotanud pool.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(32a) Liikmesriike tuleks julgustada looma esindushagide tasuta riiklikku registrit, mis võiks veelgi suurendada läbipaistvuskohustust.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Õiguskindluse parandamiseks, liidu õigusaktide kohaldamisel tekkida võivast vastuolust hoidumiseks ning esindushagide ja võimalike järelmeetmetena esitatavate hagide tulemuslikkuse ja menetlusliku tõhususe suurendamiseks *ei tohiks* kohtu või haldusasutuse väljastatud lõplikus otsuses sätestatud *järeldust* rikkumise kohta, sealhulgas käesoleva direktiivi kohast lõplikku ettekirjutust olla võimalik seoses kõnealuses lõplikus otsuses kindlaksmääratud rikkumise iseloomu ning selle sisulise, isikulise, ajalise ja territoriaalse ulatusega uuesti menetleda järgnevatel sama kaupleja poolt toime pandud sama rikkumisega seotud hagides. Kui hagi, milles taotletakse meetmeid eesmärgiga kõrvaldada rikkumise kestev mõju, sealhulgas heastamist, esitatakse muus liikmesriigis kui see, kus rikkumise kindlaks määratud lõplik otsus väljastati, peaks otsus kujutama endast *ümberlükatavat eeldust*, et rikkumine on toimunud.

Muudatusettepanek

(33) Õiguskindluse parandamiseks, liidu õigusaktide kohaldamisel tekkida võivast vastuolust hoidumiseks ning esindushagide ja võimalike järelmeetmetena esitatavate hagide tulemuslikkuse ja menetlusliku tõhususe suurendamiseks *peaks* kohtu või haldusasutuse väljastatud lõplikus otsuses sätestatud *järeldus* rikkumise *või mitterikkumise* kohta, sealhulgas käesoleva direktiivi kohane lõplik ettekirjutus olema siduv kõikidele pooltele, kes esindushagis osalesid. Lõplik otsus ei tohiks piirata muid hüvitise saamise õigusi, mis asjaomastel tarbijatel liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel võiksid olla. Kahju hüvitamine kokkuleppe alusel peaks olema siduv ka juhul, kui tegemist on sama tava, sama kaupleja ja sama tarbijaga. Kui hagi, milles taotletakse meetmeid eesmärgiga kõrvaldada rikkumise kestev mõju, sealhulgas heastamist, esitatakse muus liikmesriigis kui see, kus rikkumise *või mitterikkumise* kindlaks määratud lõplik otsus väljastati, peaks otsus kujutama endast *tõendust selle kohta*, kas rikkumine on seotud juhtudel toimunud *või mitte*. Liikmesriigid tagavad, et ühe liikmesriigi kohtu lõplikku otsust, millega tuvastatakse rikkumine või selle puudumine muude hagide puhul, millega taotletakse teises liikmesriigis sama kaupleja vastu sama rikkumise eest

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) Liikmesriikides kehtivad aegumistähtaegade eeskirjad ei tohiks olla takistuseks hagidele, mille aluseks on seoses kaupleja vastutusega kahju saanud tarbijate ees käesoleva direktiivi alusel tehtud lõplikus ettekirjutuses **või deklaratiivses otsuses** sisalduv rikkumise kindlakstegemine. Esindushagi esitamisel peab olema aegumistähtaegadele peatav või katkestav mõju kõnealuse hagiga seotud tarbijate kõikide hagide puhul.

Muudatusettepanek

(35) Liikmesriikides kehtivad aegumistähtaegade eeskirjad ei tohiks olla takistuseks hagidele, mille aluseks on seoses kaupleja vastutusega kahju saanud tarbijate ees käesoleva direktiivi alusel tehtud lõplikus ettekirjutuses sisalduv rikkumise kindlakstegemine. Esindushagi esitamisel peab olema aegumistähtaegadele peatav või katkestav mõju kõnealuse hagiga seotud tarbijate kõikide hagide puhul.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek

(39) Pidades silmas asjaolu, et esindushagide esitamine on avalikes huvides ja nendega kaitstakse tarbijate kollektiivhuve, peaksid liikmesriigid tagama, et menetlusega kaasnevad kulud ei takistaks pädevaid **üksusi** esitamast esindushagisid käesoleva direktiivi alusel.

Muudatusettepanek

(39) Pidades silmas asjaolu, et esindushagide esitamine on avalikes huvides ja nendega kaitstakse tarbijate kollektiivhuve, peaksid liikmesriigid tagama, et menetlusega kaasnevad kulud ei takistaks pädevaid **esindusüksusi** esitamast esindushagisid käesoleva direktiivi alusel.
Liikmesriigi õiguses sätestatud asjakohaseid tingimusi arvestades ei tohiks see siiski piirata asjaolu, et esindushagi kaotanud pool hüvitab

võitnud poolele tema õiguskulud („kaotaja maksab“ põhimõte). Kohus või haldusasutus ei peaks siiski mõistma kaotanud poolelt välja kulusid, mis on tehtud vajaduseta või on nõuet arvestades ebaproportsionaalsed.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 39 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(39a) Liikmesriigid peaksid tagama, et välditakse tulemustasu ning juristide tasu ja selle arvutamise meetod ei loo stiimulit sellise kohtumenetluse algatamiseks, mis on tarbijate või asjaomaste osapoolte huvide seisukohast tarbetu ning võiks takistada tarbijatel saada esindushagist täit kasu. Tulemustasu lubavad liikmesriigid tagavad, et selline tasu ei takista tarbijaid täielikku kompensatsiooni saamast.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40) Koostöö ja teabevahetus eri liikmesriikide pädevate **üksuste** vahel on osutunud kasulikuks piiriüleste rikkumiste lahendamisel. Jätkuvalt on vaja suutlikkuse suurendamise ja koostöömeetmeid ning laiendada nende meetmete kohaldamist, et hõlmata suurel arvul pädevaid **üksusi** kogu liidus, suurendamaks piiriülese mõjuga esindushagide kasutamist.

(40) Koostöö ja teabevahetus, **head tavad ja kogemused** eri liikmesriikide pädevate **esindusüksuste** vahel on osutunud kasulikuks piiriüleste rikkumiste lahendamisel. Jätkuvalt on vaja suutlikkuse suurendamise ja koostöömeetmeid ning laiendada nende meetmete kohaldamist, et hõlmata suurel arvul pädevaid **esindusüksusi** kogu liidus, suurendamaks piiriülese mõjuga esindushagide kasutamist.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 41 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(41a) Selleks et uurida võimalust kasutada piiriüleste esindushagide korral liidu tasandi menetlust, peaks komisjon hindama võimalust luua kollektiivse õiguskaitse Euroopa ombudsman.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesolevas direktiivis on sätestatud eeskirjad, mis võimaldavad pädevatel **üksustel** esitada esindushagisid, mille eesmärk on kaitsta **tarbijate** kollektiivseid huve ning **vältida samal ajal** asjakohaste kaitsemeetmete abil kohtumenetluse kuritarvitamist.

1. Käesolevas direktiivis on sätestatud eeskirjad, mis võimaldavad pädevatel **esindusüksustel** esitada esindushagisid, mille eesmärk on kaitsta kollektiivseid huve ning **saavutada ja kehtestada seeläbi** **eelkõige kõrgel tasemel õiguskaitse ja selle kättesaadavus, vältides samas** asjakohaste kaitsemeetmete abil kohtumenetluse kuritarvitamist.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike vastu võtmast või säilitamast sätteid, mis võimaldavad **pädevatele üksustel** ja **teistel asjaomastel isikutel** kasutada muid menetluslikke vahendeid, mille eesmärk on tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmine liikmesriigi tasandil.

Muudatusettepanek

2. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike vastu võtmast või säilitamast sätteid, mis võimaldavad **pädevatel esindusüksustel** ja **avaliku sektori asutustel** kasutada muid menetluslikke vahendeid, mille eesmärk on tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmine liikmesriigi tasandil. **Käesoleva direktiivi rakendamine ei anna mingil juhul alust vähendada tarbijakaitset valdkondades, mis on hõlmatud liidu õigusega.**

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse esindushagide suhtes, mis esitatakse kauplejate vastu I lisas loetletud liidu õigusnormide rikkumise korral, mis **kahjustab või võib kahjustada** tarbijate kollektiivseid huve. Seda kohaldatakse riigisiseste ja piiriüleste rikkumiste suhtes, sealhulgas selliste rikkumiste suhtes, mis on enne esindushagi esitamist või enne esindushagi lõpuleviimist lakanud.

Muudatusettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse **suure tarbijamõjuga** esindushagide suhtes, mis esitatakse kauplejate vastu I lisas loetletud liidu õigusnormide rikkumise korral, mis **kaitsevad** tarbijate kollektiivseid huve. Seda kohaldatakse riigisiseste ja piiriüleste rikkumiste suhtes, sealhulgas selliste rikkumiste suhtes, mis on enne esindushagi esitamist või enne esindushagi lõpuleviimist lakanud.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käesolev direktiiv ei piira liidu rahvusvahelise eraõiguse normide, eelkõige kohtualluvust ning ***kohaldatavat õigust reguleerivate õigusnormide kohaldamist.***

Muudatusettepanek

3. Käesolev direktiiv ei piira liidu rahvusvahelise eraõiguse normide, eelkõige ***selliste normide kohaldamist, mis reguleerivad kohtualluvust, tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste tunnustamist ja täitmise tagamist ning lepinguliste ja lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatavaid eeskirju ning mida kohaldatakse käesolevas direktiivis sätestatud esindushagide suhtes.***

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Käesolev direktiiv ei piira muude siseriiklikus õiguses sätestatud õiguskaitsemehhanismide kasutamist.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. *Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust õiglasele ja erapooletule kohtulikule arutamisele ning õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.*

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) *„tarbijaorganisatsioon“ – rühm, mille eesmärk on kaitsta tarbijate huve kauplejate poolt toime pandava ebaseadusliku tegevuse või nende tegevusetuse eest.*

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) „kaupleja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas viimane on era-

2) „kaupleja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas viimane on era-

või avalik-õiguslikus omandis, kes tegutseb – kaasa arvatud teiste isikute kaudu, kes tegutsevad tema nimel või ülesandel – eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase- või kutsetegevusega;

või avalik-õiguslikus omandis, kes tegutseb ***tsiviilõiguslikult tsiviilõiguse normide kohaselt*** – kaasa arvatud teiste isikute kaudu, kes tegutsevad tema nimel või ülesandel – eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase- või kutsetegevusega;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) „tarbijate kollektiivsed huvid“ – mitme tarbija huvid;

Muudatusettepanek

3) „tarbijate kollektiivsed huvid“ – mitme tarbija ***või andmesubjekti*** huvid, ***nagu on määratletud määruses (EL) nr 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus)***;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a) „tarbijaõigus“ – tarbijate kaitseks vastu võetud liidu ja siseriiklik õigus;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Pädevad *üksused*

Muudatusettepanek

Pädevad *esindusüksused*

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Liikmesriik määrab üksuse pädevaks *üksuseks*, kui see vastab järgmistele kriteeriumidele:

Muudatusettepanek

Liikmesriigid või nende kohtud määravad oma territooriumil vähemalt ühe pädeva esindusüksuse, kes esitab esindushagisid artikli 3 lõike 4 tähenduses.

Liikmesriik määrab üksuse pädevaks *esindusüksuseks*, kui see vastab *kõigile* järgmistele kriteeriumidele:

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) *sellel on* õigustatud huvi, *et* käesoleva direktiiviga hõlmatud liidu õigusnormide täitmine *oleks tagatud*;

Muudatusettepanek

b) *selle põhikiri või muu juhtimisdokument ja selle pidev tegevus, sealhulgas tarbijate huvide kaitse ja kaitsemine, näitavad selle* õigustatud huvi

kaitsta tarbijaid ja tagada käesoleva
direktiiviga hõlmatud liidu õigusnormide
täitmine;

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ca) see tegutseb viisil, mis on sõltumatu
muudest üksustest ja muudest isikutest
kui tarbijad, eelkõige turuosalistest, kellel
võib olla esindushagi tulemuste suhtes
majandushuvi;*

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*cb) sel ei ole hageja õigusbüroodega
finantskõkkuleppeid, mis väljuvad
tavapärase teenuseosutamise lepingu
raamidest;*

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cc) see on kehtestanud sisemenetlused, et vältida huvide konflikti enda ja oma rahastajate vahel;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid näevad ette, et pädev esindusüksus avalikustab asjakohaste vahendite abil, näiteks oma veebisaidil, lihtsas ja arusaadavas keeles, kuidas teda rahastatakse, oma organisatsioonilise ja juhtimisstruktuuri, oma eesmärgid ja töömeetodid ning tegevuse.

Liikmesriigid hindavad korrapäraselt, kas pädev **üksus** vastab jätkuvalt nendele kriteeriumidele. Liikmesriigid tagavad, et pädev **üksus** kaotab oma staatuse selle direktiivi raames, kui ta ei vasta enam ühele või mitmele esimeses alalõigus loetletud kriteeriumile.

Liikmesriigid hindavad korrapäraselt, kas pädev **esindusüksus** vastab jätkuvalt nendele kriteeriumidele. Liikmesriigid tagavad, et pädev **esindusüksus** kaotab oma staatuse selle direktiivi raames, kui ta ei vasta enam ühele või mitmele esimeses alalõigus loetletud kriteeriumile.

Liikmesriigid koostavad loetelu esindusüksustest, kes vastavad lõikes 1 loetletud kriteeriumidele, ja teevad selle üldsusele kättesaadavaks. Nad edastavad selle loetelu komisjonile ja ajakohastavad seda vajaduse korral.

Komisjon avaldab liikmesriikidelt saadud esindusüksuste loetelu üldsusele

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid võivad sätestada, et juba enne käesoleva direktiivi jõustumist siseriikliku õiguse kohaselt määratud avaliku sektori asutused säilitavad õiguse saada esindusüksuse staatus käesoleva artikli tähenduses.

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võivad määrata pädeva üksuse juhtumipõhiselt konkreetse esindushagi jaoks tema taotlusel, kui ta vastab lõikes 1 esitatud kriteeriumidele.

välja jäetud

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et **eelkõige** tarbijate organisatsioonid **ja sõltumatud** avaliku sektori asutused vastavad pädeva **üksuse** staatusele. Liikmesriigid võivad pädevateks **üksusteks** määrata tarbijate organisatsioonid, mis esindavad rohkem kui ühe liikmesriigi tarbijaid.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et tarbijate organisatsioonid, **mis vastavad lõikes 1 loetletud kriteeriumidele, ja** avaliku sektori asutused vastavad pädeva **esindusüksuse** staatusele. Liikmesriigid võivad pädevateks **esindusüksusteks** määrata tarbijate organisatsioonid, mis esindavad rohkem kui ühe liikmesriigi tarbijaid.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Liikmesriigid võivad kehtestada eeskirjad, millega määratakse kindlaks, millised pädevad üksused võivad taotleda kõiki artiklites 5 ja 6 osutatud meetmeid ja millised pädevad üksused võivad taotleda ainult üht või mitut sellist meetet.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 b – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Lõikes 1 osutatud kriteeriumide täitmine pädeva üksuse poolt ei piira kohtu või haldusasutuse **õigust** uurida, kas pädeva üksuse eesmärk õigustab konkreetse juhtumi puhul hagi esitamist artikli 5 lõike 1 kohaselt.

Muudatusettepanek

5. Lõikes 1 osutatud kriteeriumide täitmine pädeva üksuse poolt ei piira kohtu või haldusasutuse **kohustust** uurida, kas pädeva üksuse eesmärk õigustab konkreetse juhtumi puhul hagi esitamist **artikli 4 ja** artikli 5 lõike 1 kohaselt.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid peavad tagama, et pädevad **üksused** saavad esitada esindushagisid liikmesriikide kohtutele või haldusasutustele, tingimusel et on olemas otsene seos üksuse põhieesmärkide ja liidu õigusest tulenevate õiguste vahel, mida on väidetavasti rikutud ja millega seoses hagi esitatakse.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid peavad tagama, et **üksnes artikli 4 lõike 1 kohaselt määratud** pädevad **esindusüksused** saavad esitada esindushagisid liikmesriikide kohtutele või haldusasutustele, tingimusel et on olemas otsene seos üksuse põhieesmärkide ja liidu õigusest tulenevate õiguste vahel, mida on väidetavasti rikutud ja millega seoses hagi esitatakse.

Pädevad esindusüksused võivad siseriikliku või liidu õiguse alusel vabalt valida menetluse, millega tagatakse tarbijate kollektiivse huvi kaitse kõrgem tase.

Liikmesriigid tagavad, et liikmesriigi kohtutel või haldusasutustel ei ole menetluses muid hagisid, mis on seotud sama tava, sama kaupleja ja samade tarbijatega.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid peavad tagama, et pädevatel **üksustel** on õigus esitada esindushagisid, millega taotletakse järgmisi meetmeid:

Muudatusettepanek

Liikmesriigid peavad tagama, et pädevatel **esindusüksustel, sealhulgas eelnevalt määratud avaliku sektori asutustel**, on õigus esitada esindushagisid, millega taotletakse järgmisi meetmeid:

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Ettekirjutuste taotlemisel ei tohi pädevatelt **üksuselt** nõuda asjaomaste üksiktarbijate mandaati **või** tõendite esitamist asjaomaste tarbijate tegeliku kaotuse või kahju kohta või kaupleja tahtlikkuse või hooletuse kohta.

Muudatusettepanek

Ettekirjutuste taotlemisel ei tohi pädevatelt **esindusüksuselt** nõuda asjaomaste üksiktarbijate mandaati **ega** tõendite esitamist asjaomaste tarbijate tegeliku kaotuse või kahju kohta või kaupleja tahtlikkuse või hooletuse kohta.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) ettekirjutus ajutise meetmena, et peatada tava kasutamine või, kui tava ei ole veel kasutatud, kuid seda on kavas kasutada, keelata see tava;

Muudatusettepanek

a) ettekirjutus ajutise meetmena, et peatada ***ebaseadusliku*** tava kasutamine või, kui tava ei ole veel kasutatud, kuid seda on kavas kasutada, keelata see ***ebaseaduslik*** tava;

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et pädevatel ***üksustel*** on õigus esitada esindushagisid, millega taotletakse meetmeid eesmärgiga kõrvaldada rikkumise kestev mõju. ***Kõnealuste meetmete taotlemise aluseks on lõplik otsus, sealhulgas lõike 2 punktis b osutatud lõplik ettekirjutus, milles tehakse kindlaks, et tava kujutab endast I lisas loetletud liidu õigusnormide rikkumist, mis kahjustab tarbijate huve.***

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et pädevatel ***esindusüksustel*** on õigus esitada esindushagisid, millega taotletakse meetmeid eesmärgiga kõrvaldada rikkumise kestev mõju.

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 4 kohaldamist, peavad liikmesriigid tagama, et pädevatel üksustel oleks võimalik taotleda meetmeid, millega kõrvaldatakse rikkumise kestev mõju, ja lõikes 2 osutatud meetmeid ühe esindushagi raames.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 5 a

Kollektiivhagide register

- 1. Liikmesriigid võivad esindushagide jaoks luua riikliku registri, mis on elektrooniliselt ja/või muul viisil kõigile huvitatud isikutele tasuta kättesaadav.**
- 2. Registreid avaldavad veebisaidid võimaldavad juurdepääsu igakülgselt ja objektiivselt teabele, mis käsitleb hüvitise saamise olemasolevaid meetodeid, sealhulgas kohtuväliseid meetodeid, ning pooleliolevaid esindushagisid.**
- 3. Riiklikud registrid ühendatakse omavahel. Kohaldatakse määruse (EL) 2017/2394 artiklit 35.**

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

1. Artikli 5 lõike 3 kohaldamisel peavad liikmesriigid tagama, et pädevatel **üksustel** oleks õigus esitada esindushagisid, milles taotletakse kahju hüvitamise ettekirjutust, millega nõutakse kauplejalt muu hulgas olenevalt asjaoludest hüvitist, parandustöid, asendamist, hinna alandamist, lepingu lõpetamist või tasutud hinna hüvitamist. Liikmesriik võib **nõuda enne deklaratiivse otsuse tegemist või** kahju hüvitamise ettekirjutuse väljastamist asjaomaste üksiktarbijate mandaati.

Muudatusettepanek

1. Artikli 5 lõike 3 kohaldamisel peavad liikmesriigid tagama, et pädevatel **esindusüksustel** oleks õigus esitada esindushagisid, milles taotletakse kahju hüvitamise ettekirjutust, millega nõutakse kauplejalt muu hulgas olenevalt asjaoludest hüvitist, parandustöid, asendamist, hinna alandamist, lepingu lõpetamist või tasutud hinna hüvitamist. Liikmesriik võib, **aga ei pruugi nõuda enne** kahju hüvitamise ettekirjutuse väljastamist asjaomaste üksiktarbijate mandaati.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Kui liikmesriik ei nõua esindushagiga ühinemiseks üksiktarbija mandaati, võimaldab see liikmesriik siiski nendel isikutel, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kus hagi esitatakse, ühishagis osaleda, kui nad andsid oma otsese mandaadi ühishagis osalemise kohta kohaldatava tähtaja jooksul.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Pädev **üksus** peab esitama **piisava** teabe, mida nõutakse liikmesriigi õigusaktide kohaselt hagi põhjendamiseks, sealhulgas hagiga seotud tarbijate ning lahendatavate fakti- ja õigusküsimuste kirjelduse.

Muudatusettepanek

Pädev **esindusüksus** peab esitama **kogu vajaliku** teabe, mida nõutakse liikmesriigi õigusaktide kohaselt hagi põhjendamiseks, sealhulgas hagiga seotud tarbijate ning lahendatavate fakti- ja õigusküsimuste kirjelduse.

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel volitada kohut või haldusasutust väljastama kahju hüvitamise ettekirjutuse asemel deklaratiivse otsuse seoses kaupleja vastutusega I lisas loetletud liidu õigusnormide rikkumise tõttu kahju saanud tarbijate ees, kui asjaomastele tarbijatele tekitatud individuaalse kahju omaduste tõttu on hüvitise suuruse kindlaksmääramine keeruline.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 3**

3. Lõiget 2 ei kohaldata järgmistel juhtudel:

välja jäetud

(a) rikkumisest mõjutatud tarbijad on võimalik kindlaks teha ja nad on kannatanud sama tava tõttu ajavahemikku ja ostu arvestades võrreldavat kahju. Sellistel juhtudel ei ole asjaomastelt üksiktarbijatelt saadud mandaat hagi algatamise tingimus. Hüvitis suunatakse asjaomastele tarbijatele;

(b) tarbijad on kannatanud väikeses summas kahju ning hüvitise jaotamine nende vahel oleks ebaproportsionaalne meede. Sellistel juhtudel peab liikmesriik tagama, et üksiktarbijate mandaati ei nõuta. Hüvitist kasutatakse avalikes huvides, teenimaks tarbijate kollektiivseid huve.

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4**

4. Lõigete 1, 2 ja 3 kohase lõpliku otsuse alusel saadud hüvitis ei piira muid hüvitise saamise õigusi, mis võivad asjaomastel tarbijatel olla liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel.

4. Lõike 1 kohase lõpliku otsuse alusel saadud hüvitis ei piira muid hüvitise saamise õigusi, mis võivad asjaomastel tarbijatel olla liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel. Selle sätte kohaldamisel järgitakse res judicata põhimõtet.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kahju hüvitamise meetmete eesmärk on tagada asjaomastele tarbijatele kahju täielik hüvitamine. Kui pärast hüvitamist jääb alles vahendeid, mille kohta hagi ei esitatud, otsustab kohus, kes saab järgijäänud summa. Järgijäänud vahendeid ei tohi anda pädevale esindusüksusele ega kauplejale.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Karistuslikud kahjuhüvitised, mis viivad kantud kahju ülemäärase hüvitamiseni hageja poolt, on eriti keelatud. Näiteks massikahju olukorras kahjustada saanud tarbijatele antav hüvitis ei tohi ületada summat, mille kaupleja liikmesrügi või liidu kohaldatava õiguse kohaselt võlgneb, et katta tarbijate individuaalselt kantud tegelik kahju.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Rahastamine

Muudatusettepanek

Esindushagi vastuvõetavus

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artikli 6 lõikes 1 osutatud kahju hüvitamise ettekirjutust taotlev pädev ***üksus*** peab hagi menetlemise ***varases*** etapis ***deklareerima oma*** üldise tegevuse ***rahastamisallika*** ja hagi jaoks ***kasutatava rahastamisallika***. Ta peab näitama, et tal on piisavad vahendid asjaomaste tarbijate esindamiseks nende parimates huvides ja teise poole kulude tasumiseks kohtuasja kaotamise korral.

Muudatusettepanek

1. Artikli 6 lõikes 1 osutatud kahju hüvitamise ettekirjutust taotlev pädev ***esindusüksus*** peab hagi menetlemise ***varaseimas*** etapis ***esitama kohtule või haldusasutusele täieliku finantskokkuvõtte, milles on loetletud tema*** üldise tegevuse ***kõik rahastamisallikad*** ja hagi jaoks ***kogu protsessi vältel kasutatavad rahastamisallikad, et näidata huvide konflikti puudumist***. Ta peab näitama, et tal on piisavad vahendid asjaomaste tarbijate esindamiseks nende parimates huvides ja teise poole kulude tasumiseks kohtuasja kaotamise korral.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid peavad tagama, et juhtudel, kus esindushagi rahastaja on kolmas isik, oleks kolmandal isikul keelatud:

Muudatusettepanek

2. ***Liikmesriigi kohus võib tunnistada esindushagi vastuvõetamatuks, kui ta teeb kindlaks, et rahastamine kolmanda isiku poolt võib:***

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) mõjutada pädeva ***üksuse*** otsuseid seoses esindushagiga, sealhulgas ***kokkuleppeid***;

Muudatusettepanek

a) mõjutada pädeva ***esindusüksuse*** otsuseid seoses esindushagiga, sealhulgas ***esindushagi algatamist ja otsuseid kokkulepete kohta***;

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et ***kohtutel ja haldusasutustel oleks õigus hinnata lõikes 2 osutatud asjaolusid ja vastavalt sellele nõuda, et pädev üksus keelduks asjaomasest rahastamisest, ja vajaduse korral otsustada, et pädeval üksusel ei ole konkreetse juhtumi puhul***

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et ***kohtud ja haldusasutused hindavad lõikes 1 osutatud huvide konflikti puudumist ja lõikes 2 osutatud asjaolusid esindushagi vastuvõetavuse etapis ning hilisemas etapis kohtumenetluse ajal, kui asjaolud***

hagemisõigust.

saavad alles siis teatavaks.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Liikmesriigid tagavad, et kohtul või haldusasutusel on õigus ilmselt alusetud juhtumid lõpetada menetluse võimalikult varajases etapis.

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7a

Põhimõte „kaotaja maksab“

Liikmesriigid tagavad, et kollektiivhagi kaotanud pool hüvitab võitnud poole kantud õigusabikulud siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel. Kohus või haldusasutus ei mõista siiski kaotanud poolelt välja kulusid, mis on tehtud vajaduseta või on nõuet arvestades ebaproportsionaalsed.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et pädev **üksus** ja kaupleja, kes on jõudnud selle kaupleja väidetavalt ebaseadusliku tava tõttu kahju saanud tarbijate hüvitise osas kokkuleppele, võivad ühiselt taotleda kohtult või haldusasutuselt selle heakskiitmist. ***Sellise taotluse peaks kohus või haldusasutus võtma vastu üksnes juhul, kui sama kaupleja ja sama tavaga seoses ei menetleta sama liikmesriigi kohtus või haldusasutuses muid esindushagisid.***

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et pädev **esindusüksus** ja kaupleja, kes on jõudnud selle kaupleja väidetavalt ebaseadusliku tava tõttu kahju saanud tarbijate hüvitise osas kokkuleppele, võivad ühiselt taotleda kohtult või haldusasutuselt selle heakskiitmist.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. ***Asjaomased üksiktarbijad peavad saama võimaluse nõustuda enda sidumisega lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud kokkuleppega või sellest keelduda. Lõike 4 kohaselt heakskiidetud kokkuleppe alusel saadud hüvitis ei piira muid hüvitise saamise õigusi, mis võivad asjaomastel tarbijatel olla liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel.***

Muudatusettepanek

6. ***Lõike 4 kohaselt heakskiidetud kokkuleppe alusel saadud hüvitis on kõigile pooltele siduv ega*** piira muid hüvitise saamise õigusi, mis võivad asjaomastel tarbijatel olla liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 9 – lõige -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-1 Liikmesriigid tagavad, et esindusüksused:

- a) teavitavad tarbijaid liidu õiguse alusel antud õiguste väidetavast rikkumisest ja kavatsusest taotleda ettekirjutust või esitada kahju hüvitamise hagi;
- b) selgitavad asjaomastele tarbijatele juba eelnevalt võimalust hagiga ühineda, et tagada hagi jaoks vajalike dokumentide ja muu teabe säilitamine,
- c) kui see on asjakohane, annavad teavet edasiste sammude ja võimalike õiguslike tagajärgede kohta.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. **Liikmesriigid** tagavad, et kohus või haldusasutus nõuab, et **rikkuv kaupleja** teavitaks mõjutatud tarbijaid enda kulul lõplikest otsustest, millega nähakse ette artiklites 5 ja 6 osutatud meetmed, ja artiklis 8 osutatud heakskiidetud kokkulepetest juhtumi asjaoludega

1. **Kui kokkuleppest või lõplikust otsusest saavad kasu tarbijad, kes ei pruugi sellest teadlikud olla**, tagavad **liikmesriigid**, et kohus või haldusasutus nõuab, et **kaotanud pool või mõlemad pooled** teavitaks mõjutatud tarbijaid enda kulul lõplikest otsustest, millega nähakse

sobivaid viise kasutades ja sätestatud ajavahemiku jooksul, **teavitades seahulgas vajaduse korral kõiki asjaomaseid tarbijaid individuaalselt.**

ette artiklites 5 ja 6 osutatud meetmed, ja artiklis 8 osutatud heakskiidetud kokkulepetest juhtumi asjaoludega sobivaid viise kasutades ja sätestatud ajavahemiku jooksul. **Liikmesriigid võivad sätestada, et teavitamiskohustust saab täita avalikult kättesaadava ja kergesti juurdepääsetava veebisaidi kaudu.**

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Kaotanud pool kannab tarbijate teavitamisega seotud kulud artiklis 7 sätestatud põhimõtte kohaselt.

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud teave sisaldab arusaadavas keeles selgitust esindushagi reguleerimiseseme, selle õiguslike tagajärgede ja vajaduse korral selle kohta, milliseid samme peavad asjaomased tarbijad järgnevalt tegema.

2. Lõikes 1 osutatud teave sisaldab arusaadavas keeles selgitust esindushagi reguleerimiseseme, selle õiguslike tagajärgede ja vajaduse korral selle kohta, milliseid samme peavad asjaomased tarbijad järgnevalt tegema. **Teabe andmise üksikasjad ja ajakava määratakse kindlaks kokkuleppel kohtu või**

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid tagavad, et avalikkusele tehakse teave eelseivate, käimasolevate ja lõpetatud kollektiivhagide kohta kättesaadavaks juurdepääsetaval viisil, sealhulgas meedia kaudu ja internetis avalikul veebisaidil pärast seda, kui kohus on otsustanud, et hagi on vastuvõetav.

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Liikmesriigid tagavad, et pädevate üksuste poolt esitatud teave nõuete kohta on faktipõhine ja selles võetakse arvesse nii tarbijate õigust teavet saada kui ka kostjate mainet puudutavaid õigusi ja õigust ärisaladusele.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et haldusasutuse või kohtu ***lõplikus otsuses***, sealhulgas artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud ***lõplikus ettekirjutuses tuvastatud tarbijate kollektiivseid huve kahjustava rikkumise olemasolu peetakse vaieldamatult tuvastatuks, mis*** on aluseks kõikidele muudele kahju hüvitamise hagidele nende riiklikes kohtutes sama kaupleja vastu sama ***rikkumise eest***.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et haldusasutuse või kohtu ***lõplikku otsust***, sealhulgas artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud ***lõplikku ettekirjutust peetakse tõendiks, millega kinnitatakse*** rikkumise ***toimepanemine või rikkumise puudumine, ning see*** on aluseks kõikidele muudele kahju hüvitamise hagidele nende riiklikes kohtutes sama kaupleja vastu ***samadel asjaoludel, tingimusel et sama kahju ei hüvitata samadele tarbijatele kahekordselt***.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid peavad tagama, et lõikes 1 osutatud lõplikku otsust, mille on teinud riiklik kohus või haldusasutus teises liikmesriigis, peetaks ***üंबरlukatavaks eelduseks***, et rikkumine on toimunud.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid peavad tagama, et lõikes 1 osutatud lõplikku otsust, mille on teinud riiklik kohus või haldusasutus teises liikmesriigis, peetaks ***vähemalt tõendiks***, et rikkumine on toimunud.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid tagavad, et ühe liikmesriigi kohtu lõplikku otsust, millega kinnitatakse rikkumine või selle puudumine, käsitatakse muude hagide puhul, millega taotletakse teises liikmesriigis sama kaupleja vastu sama rikkumise eest õiguskaitset, vaidlustatava eeldusena.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid peavad tagama, et artikli 6 lõikes 2 osutatud lõplikku deklaratiivset otsust peetakse ümberlükatavaks eelduseks kaupleja vastutusele rikkumise tõttu kannatanud tarbijate ees, mis on aluseks kõikidele muudele kahju hüvitamise hagidele nende riiklikes kohtutes sama kaupleja vastu sama rikkumise eest. Liikmesriigid tagavad, et selliseid kahju hüvitamise hagisid, mille tarbijad esitavad individuaalselt, on võimalik esitada kiir- või lihtsustatud menetluse korras.

3. Liikmesriike kutsutakse üles looma andmebaasi, mis sisaldaks kõiki lõplikke otsuseid kahju hüvitamise hagide kohta, millest võiks kasu olla teiste kahju hüvitamise meetmete puhul, ning jagama oma parimaid tavasid selles valdkonnas.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et artiklites 5 ja 6 osutatud esindushagi esitamine tähendab asjaomaste **tarbijate** kõikide hagide suhtes kohaldatava aegumistähtaja peatamist või katkestamist, kui vastavate õiguste suhtes kehtib liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel aegumistähtaeg.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad **kooskõlas siseriikliku õigusega**, et artiklites 5 ja 6 osutatud esindushagi esitamine tähendab asjaomaste **üksikisikute** kõikide hagide suhtes kohaldatava aegumistähtaja peatamist või katkestamist, kui vastavate õiguste suhtes kehtib liidu või liikmesriigi õigusaktide alusel aegumistähtaeg.

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid peavad tagama, et kui **pädev üksus**, kes on esitanud **esindushagi** põhjendamiseks **piisavad** mõistlikult kättesaadavad faktid ja tõendid, ning on **märkinud, et täiendavad tõendid on kostja käsutuses**, seda taotleb, võib kohus või haldusasutus anda riiklike menetluseeskirjade kohaselt korralduse, et **kostja peab esitama sellised tõendid**, järgides liidu ja liikmesriigi kohaldatavaid konfidentsiaalsuse eeskirju.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid peavad tagama, et kui **üks pool**, kes on esitanud **oma seisukohtade** põhjendamiseks mõistlikult kättesaadavad faktid ja **piisavad** tõendid **ning põhjaliku selgituse oma seisukohtade kaitsmiseks** ning on **osutanud täiendavatele konkreetsetele ja selgetele tõenditele**, mis on **teise poole** käsutuses, seda taotleb, võib kohus või haldusasutus anda riiklike menetluseeskirjade kohaselt korralduse, et **need tõendid mõistlikult kättesaadavate faktide põhjal võimalikult piiratult sellele poolele esitatakse**, järgides liidu ja liikmesriigi kohaldatavaid konfidentsiaalsuse eeskirju. **Korraldus peab olema asjaomase hagi suhtes asjakohane ja proportsionaalne ega tohi tekitada kahe poole vahel ebavõrdsust.**

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid tagavad, et kohtud nõuavad tõendite avaldamist üksnes proportsionaalsel määral. Selleks et teha kindlaks, kas esindusüksuse taotletav avalikustamine on proportsionaalne, võtab kohus arvesse kõikide asjaomaste poolte õigustatud huve, nimelt seda, mil määral tugineb tõendite avaldamise taotlus olemasolevatel faktidel ja tõenditel, ning kas tõendid, mille avaldamist taotletakse, sisaldavad konfidentsiaalset teavet.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Liikmesriigid tagavad, et nende kohtutel on õigus nõuda teavet sisaldavate tõendite avaldamist, kui nad leiavad, et see on kahju hüvitamise hagi puhul asjakohane.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid peavad tagama, et karistusena võidakse määrata trahve.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid peavad tagama, et karistusena võidakse **muu hulgas** määrata trahve.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Trahvidest saadud tulu jaotamise üle otsustamisel peavad liikmesriigid võtma arvesse **tarbijate** kollektiivseid huve.

Muudatusettepanek

3. Trahvidest saadud tulu jaotamise üle otsustamisel peavad liikmesriigid võtma arvesse kollektiivseid huve. **Liikmesriigid võivad otsustada, et sellised tulud kantakse esindushagide rahastamiseks loodud fondi.**

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Pädevate **üksuste** abistamine

Muudatusettepanek

Pädevate **esindusüksuste** abistamine

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. ***Liikmesriigid*** peavad võtma vajalikke meetmeid, ***tagamaks***, et esindushagidega seotud menetluskulud ei oleks pädevatele üksustele finantsiliseks takistuseks, et tõhusalt kasutada õigust taotleda artiklites 5 ja 6 osutatud meetmeid, nagu kohaldatavate kohtulõivude või haldustasude piiramine, neile vajaduse korral õigusabi võimaldamine või sel eesmärgil riiklikest vahenditest rahastamise võimaldamine.

Muudatusettepanek

1. ***Liikmesriike julgustatakse kooskõlas artikliga 7 tagama, et pädevatel esindusüksustel on esindushagide jaoks piisavalt vahendeid. Nad*** peavad võtma vajalikke meetmeid ***õiguskaitse kättesaadavuse hõlbustamiseks ja tagavad***, et esindushagidega seotud menetluskulud ei oleks pädevatele üksustele finantsiliseks takistuseks, et tõhusalt kasutada õigust taotleda artiklites 5 ja 6 osutatud meetmeid, nagu kohaldatavate kohtulõivude või haldustasude piiramine, neile vajaduse korral õigusabi võimaldamine või sel eesmärgil riiklikest vahenditest rahastamise võimaldamine.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid annavad struktuuritoetust üksustele, mis tegutsevad käesoleva direktiivi kohaldamisalas pädevate üksustena.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 a (uus)

Artikkel 15a

Õiguslik esindamine ja tasud

Liikmesriigid tagavad, et juristide tasud ja nende arvutamise meetod ei tekita stiimulit sellise kohtuvaidluse algatamiseks, mis on kõikide poolte huvide seisukohast tarbetu. Eelkõige keelavad liikmesriigid tulemustasu.

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 1**

1. Liikmesriigid peavad võtma vajalikud meetmed, tagamaks, et iga eelnevalt ühes liikmesriigis artikli 4 lõike 1 kohaselt määratud pädev **üksus** võib pöörduda teise liikmesriigi kohtutesse või haldusasutustesse, kui on esitatud kõnealuses artiklis osutatud avalikult kättesaadav nimekiri. Kohtud või haldusasutused **aktsepteerivad seda nimekirja** pädeva **üksuse** õigusliku staatuse **tõendina**, aga see ei piira nende õigust kontrollida, kas pädeva **üksuse** tegevuse laad õigustab konkreetsel juhul hagi esitamist.

1. Liikmesriigid peavad võtma vajalikud meetmed, tagamaks, et iga eelnevalt ühes liikmesriigis artikli 4 lõike 1 kohaselt määratud pädev **esindusüksus** võib pöörduda teise liikmesriigi kohtutesse või haldusasutustesse, kui on esitatud kõnealuses artiklis osutatud avalikult kättesaadav nimekiri. Kohtud või haldusasutused **võivad** pädeva **esindusüksuse** õigusliku staatuse **läbi vaadata**, aga see ei piira nende õigust kontrollida, kas pädeva **esindusüksuse** tegevuse laad õigustab konkreetsel juhul hagi esitamist.

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriik, kus toimub kollektiivne õiguskaitse, võib nõuda mandaati tarbijatelt, kes on selle liikmesriigi residendid, ja mandaati üksiktarbijatelt, kes asuvad teises liikmesriigis, kui hagi on piiriülene. Sellisel juhul esitatakse kohtule või haldusasutusele ja kostjale hagi alguses koondnimekiri teiste liikmesriikide kõigist tarbijatest, kes on mandaadi andnud.

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Kui liikmesriigil või komisjonil tekib küsimusi seoses pädeva **üksuse** vastavusega artikli 4 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, siis uurib kõnealuse pädeva üksuse määranud liikmesriik neid küsimusi ja tühistab vajaduse korral määramise, kui üht või mitut kriteeriumi ei täideta.

Muudatusettepanek

4. Kui liikmesriigil või komisjonil **või kaupljal** tekib küsimusi seoses pädeva **esindusüksuse** vastavusega artikli 4 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, siis uurib kõnealuse pädeva üksuse määranud liikmesriik neid küsimusi ja tühistab vajaduse korral määramise, kui üht või mitut kriteeriumi ei täideta.

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 16a

Avalik register

Lüükmesrüigid tagavad, et asjaomased riiklikud pädevad asutused loovad avalikkusele kättesaadava registri ebaseaduslike tegude kohta, mille kohta on käesoleva direktiivi sätete kohaselt välja antud ettekirjutused.

Muudatusettepanek 101

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Hiljemalt üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist hindab komisjon seda, kas lennu- ja rongireisijate õigusi käsitlevad eeskirjad pakuvad tarbijate õiguste kaitset tasemel, mis on võrreldav käesoleva direktiivi alusel sätestatud tasemega. Kui need seda pakuvad, kavatses komisjon teha asjakohased ettepanekud, mis võivad eelkõige hõlmata I lisa punktides 10 ja 15 osutatud õigusaktide kõrvaldamist käesoleva direktiivi artiklis 2 määratletud kohaldamisalast.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 18a

Läbivaatamisklausel

Ilma et see piiraks artikli 16 kohaldamist, hindab komisjon, kas piiriüleseid esindushagisid saaks kõige paremini lahendada liidu tasandil, luues kollektiivse õiguskaitse Euroopa Ombudsmani. Hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist koostab komisjon sellekohase aruande ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule, lisades vajaduse korral asjakohase ettepaneku.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 59 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

59a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 59 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

59b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/35/EL teatavates pingevahemikes kasutatavate elektriseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 357).

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 59 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

59c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused.

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 59 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

59d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/31/EL mitteautomaatkaalude turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 107).

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 59 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

59e) Nõukogu 21. juuni 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 2136/89, milles sätestatakse sardiinikonservide ühised turustusnormid ning sardiinikonservide ja sardiinikonservilaadsete toodete müüginimetused.

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 59 f (uus)**

**59f) Euroopa Parlamendi ja nõukogu
13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ)
nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele
juurdepääsu tingimuste kohta ning
millega tunnistatakse kehtetuks määrus
(EÜ) nr 1775/2005.**
